

פרשת נח

ותמלא הארץ חמס (ו-יא)

בגמרא (ב"ק סב.) נחלקו חכמים בפרוש המלה "חמס". האם חמסן הוא אדם המכריח אחר למכר לו חפץ נגד רצונו, או שחמסן גוזל פחות משהו פרוטה בעוד הגזלן גוזל משהו פרוטה ומעלה.

ונשאלת השאלה: אם המבול הגיע על כך שאנשי דור המבול היו חומסים בעל חנות בגזלה של פחות משהו פרוטה, והוא לא יכול היה לתבע אותם בבית דין כי מדבר בגזל של פחות משהו פרוטה, וכל מה שנותר לו זה רק לצעק "חמס" מה חטאו של בעל החנות עצמו שאף הוא נענש עמהם?

התשובה לכך היא, שאמנם בחנותו שלו הוא היה עומד וצועק "חמס", אבל גם הוא חמס פחות משהו פרוטה בחנויות אחרות...

ה'בן איש חי' מספר על גנב אחד שנתפס בגנבתו והמלך גזר עליו מות.

טרם בצוע גזר הדין בקש הגנב לומר דברים אחרונים. הרשות נתנה לו והוא פתח ואמר: מודה אני ומתודה על חטאי ומקבל עלי את הדין, אלא שברצוני לומר דבר אחד, יש לי פטנט מיחד, ומאחר שאני חושש שאם יהרגו אותי הסוד ירד עמי לקבר, הייתי רוצה לגלותו לכם".

"יפה דברת", אמר לו המלך, "מהו הפטנט שבידך"?

ענה הגנב: "יודע אני לקחת גרעין של פרי, לבשל אותו עם סממנים שונים ולהטמין את התערבת באדמה, ולאחר דקות ספורות צומח אילן עם פרות לתפארת".

התפעל המלך ובקש מהגנב להראות לו את דבר הפלא, הגנב בקש את החמרים, ומשהבאו לו הוא נגש למלאכה.

לאחר שסים הגנב להכין את התערבת, אמר: "יש רק בעיה קטנה. את התערבת צריך להטמין באדמה אדם שלא גנב מעודו ולו פרוטה אחת, ואפילו לא בילדותו. אני", התנצל, "איני יכול לבצע זאת, כידוע, אבל אולי המשנה למלך יכול..."

המשנה למלך החויר ואמר בחיוך מתנצל, שכאשר היה ילד נדמה לו שגנב גלה מאיזשהו חבר...

"אולי שר האוצר יתכבד ויטמין את התערבת", בקש הגנב, אך שר האוצר סרב: "חבל שאהרס את הפטנט במו ידי, הן אני מתעסק עם כל כך הרבה כסף, ומי יודע... אני מציע להעניק את הכבוד הזה לשר החנוך..."

וכך עברו משר לשר עד שהגנב הציע את המלך בכבודו ובעצמו.

המלך זע באי נוחות ואמר: "כשהייתי ילד נטלתי מאבא שרשרת יהלומים ללא רשות. לא כדאי שאני אעשה זאת!"

פנה הגנב למלך ואמר: "המשנה למלך אינו נקי כפים. גם שר האוצר לא יוכל לרחץ בנקיון כפיו. המלך עצמו לא נקי מרוב, אם כן, מדוע דוקא אותי תולים?!"

פרשת נח

כאלו היו פני הדברים בעולם בתקופת המבול, הזועקים "חמס" ומתלוננים על כך שגנבו מהם ושדדו אותם, הם אלו שהיו חומסים אחרים במו ידיהם.

מקור: מתוק האור